

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Менеджменту, логістики та інновацій
Протокол № 8 від 19.12.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної
роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ПРОЄКТУВАННЯ
ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ**

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітній рівень другий (магістерський)

Освітня програма "Менеджмент"

Статус дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Розробник:

к.е.н., доцент

Катерина МЕЛЬНИКОВА

Завідувач кафедри

Менеджменту, логістики
та інновацій

Гарант програми

Олена ЯСТРЕМСЬКА

Олена ЯСТРЕМСЬКА

Харків
2024

ВСТУП

Вивчення дисципліни передбачає теоретичну та практичну підготовку здобувачів до вирішення конкретних завдань з логістичного менеджменту, а також розбудови та використання об'єктів логістичної інфраструктури в процесі проектування логістичних систем.

Мета навчальної дисципліни є формування в майбутніх здобувачів сучасних теоретичних знань та практичних навичок щодо використання принципів і методів логістичного менеджменту та проектування логістичних систем.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

отримати компетентний набір знань з логістичного менеджменту та проектування логістичних систем;

оволодіти основними науковими методами і сучасними технологіями логістичного менеджменту та проектування логістичних систем;

отримати чітке уявлення напрямів розвитку логістичного менеджменту як сучасного ринкового інструменту проектування й впровадження системи логістичної підтримки оптимізаційних рішень щодо планування, управління і контролю внутрішніх і зовнішніх функціональних процесів.

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси управління потоковими процесами в логістичних системах.

Предметом дисципліни є принципи та технології організації і проектування логістичних систем на макро-, мезо- та мікрорівнях.

Навчальна дисципліна «Логістичний менеджмент та проектування логістичних систем» належить до вибіркових навчальних дисциплін.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл.1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН3	ЗК1
РН4	ЗК4, СК2
РН5	СК2

PH8	CK5
PH10	CK6
PH12	ЗК4
PH13	ЗК4,CK8

Де

PH 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями

PH 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї

PH5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

PH 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією

PH 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач

PH 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

PH13. Вміти планувати і використовувати інформаційне, математичне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК6.Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми

СК8.Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Логістичний менеджмент

Тема 1. Логістика у системі менеджменту підприємства та сучасні тенденції розвитку логістичного менеджменту.

- 1.1. Роль логістичного менеджменту в управлінні ланцюгами поставок
- 1.2. Мета та завдання логістичного менеджменту
- 1.3. Сучасні тенденції розвитку логістичного менеджменту

Тема 2. Концептуальні засади логістичного менеджменту.

- 2.1. Наукові підходи до логістичного менеджменту
- 2.2. Концепції віртуальних підприємств
- 2.3. Сучасні логістичні концепції управління ланцюгами поставок

Тема 3. Логістичне управління в функціональних підсистемах підприємства.

- 3.1. Основи теорії логістичної організації
- 3.2. Логістика у формуванні трудового потенціалу підприємства
- 3.3. Принципи формування організаційної структури логістики

підприємства

Змістовий модуль 2. Проектування логістичних систем

Тема 4. Методологічні основи аналізу та синтезу логістичних систем.

- 4.1. Методологія системного аналізу в логістиці.
- 4.2. Постановка задачі структурно-функціонального синтезу логістичних

систем.

4.3. Класифікація, структуризація логістичних систем та їх зв'язок з логістичним менеджментом.

Тема 5. Інфраструктура та гармонізація потужностей логістичних систем.

- 5.1. Інфраструктура логістичного об'єкта
- 5.2. Наявність та локалізація складських об'єктів
- 5.3. Поняття потужності логістичної системи. Чинники та види

потужності логістичних систем.

Тема 6. Методологічні принципи та процедура проектування логістичної системи.

6.1. Взаємодія і погодженість принципів проектування логістичних систем

- 6.2. Інформаційне забезпечення логістичної системи
- 6.3. Перелік та розробка процедур проектування логістичних систем.
- 6.4. Сучасні підходи до створення логістичних систем.

Тема 7. Проектування ланцюгів поставок та інтегрованих логістичних систем.

- 7.1. Сутність проектування ланцюгів створення вартості
- 7.2. Алгоритм проектування інтегрованої логістичної системи.
- 7.3. Логістичний центр.
- 7.4. Створення віртуальних логістичних підприємств.

Тема 8. Управління проектом з розробки і впровадження логістичної системи.

- 8.1. Проектний підхід до формування та розвитку логістичної системи
- 8.2. Бізнес-план проекту
- 8.3. Планування проектних параметрів

Перелік практичних (семінарських) та лабораторних завдань за навчальною дисципліною «Логістичний менеджмент та проектування логістичних систем» наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) та лабораторних завдань

Тема	Зміст
Тема 1. Логістика у системі менеджменту підприємства та сучасні тенденції розвитку логістичного менеджменту.	Обговорення та визначення цілей логістичного управління підприємством
Тема 2. Концептуальні засади логістичного менеджменту.	Формування на промисловому підприємстві організаційної структури логістичного управління
Тема 3. Логістичне управління в функціональних підсистемах підприємства.	Визначення та аналіз логістичних проблем, ситуацій і завдань.
Тема 4. Методологічні основи аналізу	Економіко-математичне

та синтезу логістичних систем.	обґрунтування впровадження логістичних систем
Тема 5. Інфраструктура та гармонізація потужностей логістичних систем.	Мережеве проектування інфраструктури логістичних систем засобами MS Excel
Тема 6. Методологічні принципи та процедура проектування логістичної системи.	Обговорення принципів та процедур проектних робіт щодо розробки та впровадження логістичної системи
Тема 7. Проектування ланцюгів поставок та інтегрованих логістичних систем.	Опанування методики роботи програмних продуктів для проектування логістичних систем
Тема 8. Управління проектом з розробки і впровадження логістичної системи	Обговорення особливостей управління проектом з розробки і впровадження логістичної системи.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Тема	Зміст
Тема 1. Логістика у системі менеджменту підприємства та сучасні тенденції розвитку логістичного менеджменту.	Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації, підготовка до семінарського заняття;
Тема 2. Концептуальні засади логістичного менеджменту.	Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: участь у ділових іграх, підготовка до лабораторного заняття;
Тема 3. Логістичне управління в функціональних підсистемах підприємства.	Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації, підготовка до практичного заняття;
Тема 4. Методологічні основи	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття

аналізу та синтезу логістичних систем.	
Тема 5. Інфраструктура та гармонізація потужностей логістичних систем.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття
Тема 6. Методологічні принципи та процедура проектування логістичної системи.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття
Тема 7. Проектування ланцюгів поставок та інтегрованих логістичних систем.	Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів, підготовка до лабораторного заняття
Тема 8. Управління проектом з розробки і впровадження логістичної системи.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття.

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни “Логістичний менеджмент та проектування логістичних систем”

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як: дискусії (Тема 1, 8), демонстрація ілюстративного матеріалу (Тема 1-8), моделювання та вирішення професійних ситуацій (Тема 2, 3, 7), робота в малих групах (Тема 2, 5), різнотипні індивідуальні та групові роботи (Тема 1-8).

Форми та методи оцінювання

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних,

практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: колоквіуми (20 балів), компетентнісно-орієнтовані завдання (30 балів), есе (10 балів) екзамен (40 балів).

Семестровий контроль: Екзамен.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність «Менеджмент»
Освітня програма «Менеджмент».
Семестр II
Навчальна дисципліна "Логістичний менеджмент та
проектування логістичних систем"

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (тестове). (15 балів)

1. Які функції виконує організаційна структура логістики?

- А. Формування і розвиток системи
- Б. Формування стратегії логістики у зв'язку з ринковою політикою фірми
- В. Системне адміністрування
- Г. Координацію з взаємопов'язаними функціями управління
- Д. Всі відповіді вірні

2. Що повинно враховуватись при формуванні стратегії логістики?

- А. Політика фірми в області продажів та інвестицій
- Б. Кадрова і технологічна політика
- В. Транспортна і збутова політика
- Г. Відповіді «А» і «Б»

3. Що включає системне адміністрування логістики?

- А. Транспорт, контроль і планування процесу виробництва
- Б. Управління інформаційним потоком
- В. Контроль за запасами і складські операції
- Г. Всі відповіді вірні
- Д. Постачальницький

4. Які потоки супроводжують інформаційний потік?

- А. Дослідження ринку і аналіз продажу
- Б. Прямий і непрямий канал
- В. Реклама і стимулювання
- Г. Оцінка діяльності постачальника і споживача
- Д. Всі відповіді вірні

5. Які існують канали розподілу?

- А. Оптові посередники
- Б. Збутові організації промислових підприємств
- В. Агенти і брокери
- Г. Роздрібна торгівля
- Д. Всі відповіді вірні

6. Які показники необхідно використовувати для прогнозування матеріалопотоку?

- А. Динамічний ряд і тенденцію змін матеріалопотоку за певний період часу
- Б. Обсяг матеріалопотоку
- В. Рівняння прямої або гіперболи
- Г. Аналіз споживацького попиту на продукцію

7. Які існують матеріалопотоки по відношенню до логістичної системи?

- А. Зовнішній і внутрішній
- Б. Вхідний і вихідний
- В. Міжнародні і міжрегіональні
- Г. Відповіді «А» та «Б»

8. Канал «підприємство – агент – споживач» передбачає:

- А. Продаж агентом товару дистрибуторам
- Б. Рух потоків без участі посередників
- В. Збут товарів на комісійних умовах через агента
- Г. Немає правильної відповіді

9. Метою стратегії диференціації є:

- А. Забезпечення швидкої доставки продукції споживачам
- Б. Виконання всіх операцій, зводячи до мінімуму використання задіяних ресурсів
- В. Забезпечення високої якості обслуговування споживачів зі швидкою реакцією на всі умови
- Г. Максимально можливе використання наявних ресурсів

10. Проектування такої моделі, яка була б здатна оперативно змінюватися без радикальної зміни її інформаційного забезпечення – це:

- А. Структурна адаптація
- Б. Параметрична адаптація
- В. Адекватність стратегічного управління
- Г. Немає правильної відповіді

Завдання 2 (10 балів)

Побудувати криву витрат замовлення залежно від кількості замовлень у рік, якщо річні постійні витрати замовлень становлять 3 010 грн, а змінні витрати в розрахунку на одне замовлення – 505 грн. Можливі цикли замовлень 30, 60, 90, 120, 180, 360 днів.

Завдання 3 (15 балів)

Відділ маркетингу пропонує керівництву підприємства збільшити обсяги продажу продукції на 10 %. Менеджер відділу логістики отримав завдання сформулювати план використання потужностей підприємства, визначаючи здатність всіх його основних ділянок забезпечити планове зростання обсягів продажу. вихідні умови для аналізу такі. На підприємстві існує склад сировини і матеріалів з потужністю 8 тонн на добу. Коефіцієнт завантаження складу – 0,8. Виробництво підприємства має потребу у 5 тоннах сировини на добу. Коефіцієнт використання сировини – 0,8. Пакувальна ділянка підприємства має потужність 550 упаковок готової продукції на добу. Вага «нетто» 1 упаковки продукції складає 15 кг. Транспортно-експедиційна ділянка підприємства здатна за 1 добу перевезти до центрального розподільчого центру 10 тонн готової продукції. Чи існує на підприємстві «вузьке місце», що може перешкодити підприємству збільшити обсяги продажу продукції на 10 %?

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту логістики та інновацій № _____ від «___» _____ 20__р.

Екзаменатор

к.е.н., доц. Катерина МЕЛЬНИКОВА

Зав. кафедрою

д.е.н., проф. Олена ЯСТРЕМСЬКА

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (тестове). (15 балів)

За кожний правильний тест, при наявності розрахунків – 1,5 балів.

Завдання 2 (діагностичне). (10 балів)

2 – наведено формули розрахунків;

3 – розраховано завдання;

5 – зроблено висновки та пропозиції.

Завдання 3 (евристичне). (15 балів)

5 – наведено алгоритм дій та необхідних розрахунків;

5 – визначено оптимальну стратегію.

5 – зроблено висновки та пропозиції по оптимізації логістичного рішення.

Надана графічна інтерпретація.

Рекомендована література

Основна

1. Логістика : навч. посіб. [для здобувачів закладів вищої освіти] / Л. С. Безугла, Н. І. Юрченко, Т. В. Ільченко, І. М. Пальчик, Д. В. Воловик ДДАЕУ. – Дніпро : Пороги, 2021. – 252 с. – Режим доступу : <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/4959>

2. Марченко В.М. Логістика: Підручник/ В.М. Марченко, В.В. Шутюк. К.: Видавничий дім «Артек», 2018. – 312 с. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/831e5c8a-1f83-4888-adf7-35d8a0183df6/content>

3. Михаліцька Н. Я. Логістичний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. - 440 с.

<http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3292>

4. Логістичний менеджмент: навчально-методичний комплекс з дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: С.В.Смерічевська. Електронні текстові данні (1 файл: 3,77 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 160 с.
<https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/9b48b14e-f813-4295-94a4-2692481edc3e/content>

5. Загурський, Олег Миколайович. Управління ланцюгом постачань : підручник / О. М. Загурський. - К. : , 2023. - 333 с.
<https://dglip.nubip.edu.ua/handle/123456789/10615>

Додаткова

6. Васильєв О. Л. Проектування логістичних систем: Конспект лекцій. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – 34 с.
<http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/3079/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf>

7. Мельникова К.В. Логістичний менеджмент як основа управління ефективністю логістичних процесів. Бізнес-Інформ.2024 №11. С.317 – 322
https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-11_0-pages-317_322.pdf

8. Мельникова К.В. Проектування логістичних систем з міжнародними аутсорсинговими компаніями в комерційній логістиці» «Бізнес Інформ» №10_2023 с.334 – 340
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/31036>

9. Мельникова К.В. Ефективність діяльності логістичних систем. Науковий журнал «Бізнес Інформ», № 12. – 2021.- С.283-287 Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27189>

10. Мельникова К. В. Міжнародні комерційні логістичні системи в глобальних ланцюгах постачань / К. В. Мельникова // Науковий журнал «Бізнес

Інформ». – 2023. - №11. – С. 286-291.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32640>

11. Logistics Management and Strategy. Competing through the supply chain Alan Harrison, Remko van Hoek. [https://ftp.idu.ac.id/wp-content/uploads/ebook/ip/LOGISTIK%20MANAGEMENT/Logistics%20Management%20and%20Strategy%20\(%20PDFDrive%20\).pdf](https://ftp.idu.ac.id/wp-content/uploads/ebook/ip/LOGISTIK%20MANAGEMENT/Logistics%20Management%20and%20Strategy%20(%20PDFDrive%20).pdf)

12. Melnykova, K. Mechanisms of achieving sustainable micrologistics system functioning. Development management, 2023. 21(2), 30- 38. - <http://doi.org/10.57111/devt/2.2023.30>

Інформаційні ресурси

13. «Актуальні проблеми економіки і управління»: збірник наукових праць [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://probl-economy.kpi.ua/>

14. Журнал «Дистрибуція і логістика» - <http://www.ukrlogistica.com.ua/>

15. Науковий журнал «Транспорт і логістика» - <http://translog.com.ua/>

16. Офіційний сайт Міжнародної ради з логістики. - Режим доступу: <http://www.sole.org> – SOLE.

17. Офіційний сайт Європейської логістичної асоціації. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.elalog.org> – ELA

18. Сайт Персональних навчальних систем курс «Логістичний менеджмент та проектування логістичних систем» Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=10471>